

„Áldott szép Pünkösöd”

Athenagorász pátriárka írta 1961-ben az emberiség létszemléletét jellemezve: „A világ mai helyzete a szüléshez hasonló. S minden szülésnél ott a reménység”. Ezt a reményt jelképezi számunkra Pünkösöd ünnepe, melyet Balassi Bálint is „áldottnak”, „szépnek” nevezett. Holott régóta egyik legtalányosabb ünnepünk, hiszen sematikus és korlátozott látásunkkal, érzékelésünkkel legtöbbször nehezen fogjuk fel a harmadik isteni személy realitását. Pedig az Újszövetség egyik legérzékletesebb leírása (ApCsel 2,1–13) tanúskodik eljövételéről: „mintha csak heves szélvész közeledett volna”, majd: „különbéle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, amint a Lélek szólásra indította őket”.

Keresztény életünknek egyik legfontosabb kérdése: ismerjük-e ma is ezeket a nyelveket, tudjuk-e használni őket úgy, ahogy a Lélek indítja? S ki tudjuk-e alakítani magunkban a hallgatásnak, a meditációnak azt a csendjét, mely lehetővé teszi, hogy felismerjük, „mit mond a Lélek az egyházaknak?” Az ember hajlamos arra, hogy kiszakadjon a megkötöttségek terhesnek és személyisége fejlődését akadályozónak hitt korlátai közül, s lármásan, olykor harsogva hirdesse a saját igazát. A kor az egyházban is a megnövekedett szabadság kora, vigyáznunk kell azonban, hogy szabadságunk ne lármás, hanem elmélyedő legyen, hogy ugyanazzal a készséggel fogadhassuk a Lélek indításait, mint az apostolok tették, akik az ő üzenete által izlelheték meg a szabadság korlátlan lehetőségét és mérhetetlen felelősségét. „Addig csak ügyetlenül erőlködtek, hogy másolják Mesterüket; pünkösöd napján a Lélek befejezte a képet.” (Cerfaux) De ahhoz, hogy a kép teljes és hiteles lehessen, figyelni kellett. Várakozni. Reménykedni. S tudni, hinni, amit Pál apostol olyan szemléletesen fejezett ki: „A lelki adományok ugyan külömfélék, de a Lélek ugyanaz. A szolgálatok is külömfélék, de az Úr ugyanaz”.

Az első Pünkösöd óta mérhetetlenül megváltozott a világ, és átalakult az embernek hozzá való viszonya. Azt a hajdani készséget azonban, amely megajándékozta az apostolokat a hiteles szó kimondásának, az üzenet továbbításának képességével, nem szabadna elveszítenünk. Az ismeretek robbanásszerűen bővülnek, tágulnak, de ezt a legfontosabb ismeretet azóta sem múlta felül egyetlen új sem! Nyelveket is tanulhatunk, tanulunk, de csak akkor érdemes, ha a Pünkösöd-kor kapott hajdani adomány felszabadító lehetőségeiről sem feledkezünk meg közben. „A Lélek ajándékait ki-ki azért kapja, hogy használjon velük” – írta Pál apostol, s nekünk, ebben a rendkívül bonyolult, feszült, bizalmatlan világban tudnunk kell „közvetítenünk” ezeket az ajándékokat. Ebben rejlik küldetésünk egyik legfontosabb, legidősebb eleme. Marcel Légaut láttató megfogalmazását idézve: „A keresztények legnagyobb ajándéka az emberek számára: értelmet adnak a világnak Jézusban”. De ezt az értelmet csak úgy vihetjük a mai világba, ha ismerjük még azt a nyelvet, ha elsajátítjuk azt a tartást, amit az apostolok oly jól ismertek, s ami osztatlan tiszteletet keltett irántuk. Aki csak a kor nyelvét beszéli, nehezen közvetítheti az öröknek szánt értékeket . . .

Erőt, tartást, a küldetés biztonságát jelképezi a pünkösdi jelenet. A fegyvertelenség erejét, az igazság örök, nyugalmas fényét és biztonságát, a szeretet nyelvének tudását. Ezt kell őriznünk és továbbadnunk.